

تعداد سوالات : تستی: ۴۰ تشریحی: ۵

نام درس : روشهای محاسبات عددی

رشته تحصیلی / کد درس: مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) / چندبخشی / مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)

/ مهندسی کامپیوتر-نرم افزار (چندبخشی) (۰۷۵_۱۵_۱۱)

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۵

آزمون: تابستان ۹۰

کد سری سوال: یک - ۱

استفاده از: ماشین حساب مهندسی مجاز است

۱. اگر $A=8.000$ و $a=7.997$ تقریبی از A باشد، a چند رقم با معنای درست دارد؟

الف ۱ رقم

ب ۲ رقم

ج ۴ رقم

د ۳ رقم

۲. بسط عدد $\frac{3}{7}$ در مبنای ۲ کدام است؟الف 0.110 ب 0.101 ج 0.011 د 0.001 ۳. برای یافتن ریشه تقریبی معادله $f(x) = 0$ در بازه $[-2, 2]$ (با فرض اینکه ریشه در این بازه قرار داشته باشد) و باخطای مطلق حداکثر 0.001 ، حداقل چه تعداد تکرار در روش تنصیف مورد نیاز است؟

الف ۱۰

ب ۱۳

ج ۱۱

د ۱۲

۴. مرتبه همگرایی روش تکرار ساده با $g'(\alpha) = g''(\alpha) = 0$ کدام است؟ (α ریشه معادله $f(x) = 0$ می باشد و $X = g(X)$ معادله ای است که از روی $f(x) = 0$ به دست آمده باشد).

الف دقیقاً ۳

ب دقیقاً ۲

ج حداقل ۲

د حداقل ۳

تعداد سوالات : تستی: ۴۰ تشریحی: ۵

نام درس : روشهای محاسبات عددی

رشته تحصیلی / کد درس: مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) / چندبخشی / مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)

مهندسی کامپیوتر-نرم افزار (چندبخشی) (۰۷۵_۱۵_۱۱)

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۵

کد سری سوال: یک - ۱

آزمون: تابستان ۹۰

استفاده از: ماشین حساب مهندسی مجاز است

۵. فرمول محاسبه تقریبی $\sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{\dots}}}}$ به روش نیوتن کدام است؟

$$\text{ب} \quad \frac{x_n^2 + 2}{2x_n - 1}$$

$$\text{الف} \quad \frac{x_n^2 + 2}{2x_n + 1}$$

$$\text{د} \quad \frac{x_n^2 + 3}{x_n - 1}$$

$$\text{ج} \quad \frac{x_n^2 + 3}{x_n + 1}$$

۶. تابع $\cos X$ را با کدام طول گام h باید جدول بندی کرد تا خطای حاصل از درونیابی خطی نا بیشتر از 1.2×10^{-6} شود؟

$$\text{الف} \quad 3.09 \times 10^{-3}$$

$$\text{ب} \quad 1.09 \times 10^{-3}$$

$$\text{ج} \quad 5.09 \times 10^{-3}$$

$$\text{د} \quad 7.09 \times 10^{-3}$$

۷. اگر $f(x) = x^4$ آنگاه $(h = x_i - x_{i-1})$

$$\text{الف} \quad \Delta^6 f_i = 5! h^5$$

$$\text{ب} \quad \Delta^4 f_i = 4! h^4$$

$$\text{ج} \quad \Delta^6 f_i = 6! h^6$$

$$\text{د} \quad \Delta^3 f_i = 0$$

تعداد سوالات : تستی: ۳۰ تشریحی: ۵

نام درس : روشهای محاسبات عددی

رشته تحصیلی / کد درس: مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) / چندبخشی / مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)

مهندسی کامپیوتر-نرم افزار (چندبخشی) (۰۷۵_۱۵_۱۱)

آزمون: تابستان ۹۰

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۵

استفاده از: ماشین حساب مهندسی مجاز است

کد سری سوال: یک - ۱

۸. چند جمله‌ای لاگرانژ $L_1(x)$ برای تابع جدولی زیر کدام است؟

x_i	-۱	۰	۱	۳
f_i	۱/۲	۳	۵/۶	۹/۶

$$\frac{x^3 - 3x^2 - x + 3}{3} \quad \text{الف}$$

$$\frac{x^3 + 3x^2 + x - 3}{3} \quad \text{ب}$$

$$\frac{x^3 + 4x^2 - 3x}{8} \quad \text{ج}$$

$$\frac{x^3 - 4x^2 + 3x}{-8} \quad \text{د}$$

۹. در عبارت $f'(x_i) \approx \frac{f_{i+1} - f_{i-1}}{2h}$ کران بالای خطا کدام است؟

$$\frac{h^3}{6} |f'''_i| \quad \text{الف}$$

$$\frac{h^3}{3} |f'''_i| \quad \text{ب}$$

$$\frac{h^2}{6} |f'''_i| \quad \text{ج}$$

$$\frac{h^2}{2} |f''_i| \quad \text{د}$$

۱۰. فرمول انتگرال گیری زیر را در نظر بگیرید: $\int_{-1}^1 f(x) dx \approx B_1 f(-1) + H_1 f(x_1)$ به ازای کدام مقادیر B_1 , x_1 و H_1 انتگرال برای چند جمله‌ایهای تا درجه ۲ دقیق است؟

$$x_1 = \frac{1}{3}, H_1 = \frac{3}{2}, B_1 = \frac{1}{2} \quad \text{الف}$$

$$x_1 = 1, H_1 = \frac{1}{6}, B_1 = \frac{1}{2} \quad \text{ب}$$

$$x_1 = 1, H_1 = 1, B_1 = 1 \quad \text{ج}$$

$$x_1 = \frac{1}{5}, H_1 = \frac{5}{2}, B_1 = \frac{-1}{2} \quad \text{د}$$

تعداد سوالات : تستی: ۴۰ تشریحی: ۵

نام درس : روشهای محاسبات عددی

رشته تحصیلی / کد درس: مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) / چندبخشی / مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)

مهندسی کامپیوتر-نرم افزار (چندبخشی) (۰۷۵_۱۵_۱۱)

آزمون: تابستان ۹۰

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۵

کد سری سوال: یک - ۱

استفاده از: ماشین حساب مهندسی مجاز است

۱۱. در محاسبه انتگرال $\int_0^{\frac{\pi}{2}} x \cos x \, dx$ به روش سیمپسون، حداقل تعداد بازه ها چقدر باشد تا خطای حاصل از روش کوچکتر از 10^{-5} باشد؟

الف ۱۱

ب ۱۳

ج ۱۴

د ۱۲

۱۲. برای به دست آوردن تقریبی از $\int_1^5 \frac{\sin x}{\sqrt{x-1}} \, dx$ کدام روش پیشنهاد می شود؟

الف نوزنقه

ب سیمسون

ج نقطه میانی

د رامبرگ

۱۳. با استفاده از روش رانگ-کوتای مرتبه دوم، مقدار تقریبی $y(0.1)$ برای معادله زیر به ازای $h = 0.1$ کدام

$$\begin{cases} y'(x) = 10^{y(x)} \\ y(0) = 1 \end{cases} \text{ است؟}$$

الف ۱۱

ب ۱۲

ج ۶.۵

د ۵.۵

۱۴. با استفاده از روش اویلر مقدار تقریبی $y(0.1)$ برای معادله $\begin{cases} y' = x - y \\ y(0) = 1 \end{cases}$ به ازای $h = 0.1$ کدام است؟

الف ۰/۹

ب ۱

ج ۱/۱

د -۰/۱

تعداد سوالات : تستی: ۴۰ تشریحی: ۵

نام درس : روشهای محاسبات عددی

رشته تحصیلی / کد درس: مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) / چندبخشی / مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)

/ مهندسی کامپیوتر-نرم افزار (چندبخشی) (۰۷۵_۱۵_۱۱)

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۵

کد سری سوال: یک - ۱

آزمون: تابستان ۹۰

استفاده از: ماشین حساب مهندسی مجاز است

$$15. \text{ اگر دستگاه معادلات } \begin{cases} 8x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 30 \\ x_1 - 9x_2 + 2x_3 = 1 \\ 2x_1 + 3x_2 + 6x_3 = 31 \end{cases} \text{ را با نقطه شروع } (1,1,1) \text{ و با روش گوس-سایدل حل کنیم،}$$

پس از دو تکرار جواب حاصل برای x_1 برابر کدام است؟

الف ۳/۸۹۵۹

ب ۳/۱۲۵

ج ۱/۴۷۵۴

د ۲/۱۷۴۵

16. اگر $B = A^3 - 2A - I$ و مقادیر ویژه ماتریس A برابر ۲ و ۱ و ۱ باشند، ماتریس B^{-1} کدام است؟

$$\text{الف } \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 4 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{ب } \begin{bmatrix} -1 & -1 & 1 \\ 4 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{ج } \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -1 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

د ماتریس B منفرد است17. اگر مقادیر ویژه ماتریس A ، ۱- و ۲ و ۳ باشند مقادیر ویژه A' (ترانهاد A) کدام است؟

الف ۱- و ۲ و ۳

ب ۱ و $\frac{-1}{2}$ و $\frac{-1}{3}$

ج ۱ و ۲- و ۳-

د ۱- و $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{3}$

تعداد سوالات : تستی : ۴۰ تشریحی : ۵

نام درس : روشهای محاسبات عددی

رشته تحصیلی / کد درس : مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) / چندبخشی / مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)

مهندسی کامپیوتر - نرم افزار (چندبخشی) (۰۷۵_۱۵_۱۱)

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۵

آزمون: تابستان ۹۰

کد سری سوال: یک - ۱

استفاده از: ماشین حساب مهندسی مجاز است

۱۸. اگر A یک ماتریس 3×3 باشد و معادله مشخصه آن بصورت $\lambda^3 - 2\lambda^2 + \lambda + 4 = 0$ باشد، معکوس A کدام است؟

الف $A^{-1} = I$

ب $A^{-1} = -\frac{1}{4}(A^2 - 2A + I)$

ج $A^{-1} = A^2 - 2A + I$

د $A^{-1} = -\frac{1}{4}(-A^2 + 2A + I)$

۱۹. خط کمترین مربعات را برای عبور از نقاط زیر بیابید.

x_i	1	2	3
y_i	3	5	9

الف $3x - \frac{1}{5}$

ب $3x + \frac{1}{3}$

ج $3x + \frac{1}{5}$

د $3x - \frac{1}{3}$

۲۰. تابع جدولی زیر داده شده است. تقریبی از $\int_{-1}^{0.5} f(x) dx$ با استفاده از قاعده نوزنقه ای کدام است؟

x_i	-1	-0.5	0	0.5
f_i	1	1.375	1	6.25

الف ۳

ب ۲/۵

ج ۲/۷۵

د ۳/۲۵

تعداد سوالات : تستی: ۴۰ تشریحی: ۵

نام درس : روشهای محاسبات عددی

رشته تحصیلی / کد درس: مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) / چندبخشی / مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۵

/ مهندسی کامپیوتر-نرم افزار (چندبخشی) (۰۷۵_۱۵_۱۱)

کد سری سوال: یک - ۱

آزمون: تابستان ۹۰

استفاده از: ماشین حساب مهندسی مجاز است

« سوالات تشریحی »

۱. الف) نشان دهید معادله $e^x - 3x^2 = 0$ روی بازه $[0.5, 1]$ دارای ریشه منحصر به فرد است.

ب) معادله $e^x - 3x^2 = 0$ را به صورت $x=g(X)$ نوشته و پس از تحقیق مناسب بودن $g(X)$ ، تقریبی از ریشه

معادله که در فاصله $[0.5, 1]$ قرار دارد به روش تکرار ساده و با نقطه شروع $x_0 = 0.5$ تا دو تکرار به دست

آورید. (محاسبات تا چهار رقم اعشار در نظر گرفته شود) - ۲ نمره

۲. فرض کنید $f(x) = \sin \frac{\pi x}{2}$. چند جمله ای درونیاب f را در نقاط $x_0 = 0$ و $x_1 = 1$ و $x_2 = 2$ به دست آورید و

کران بالایی برای $|f(x) - p(x)|$ حساب کنید. همچنین مشخص کنید حداکثر خطای بین $f(x)$ و $p(x)$ در چه نقاطی می

باشد. - ۲ نمره

۳. فرمول انتگرال دو نقطه ای گوس را به دست آورید و سپس مقدار تقریبی $\int_0^1 \sqrt{1+x^3} dx$ را با این روش محاسبه

کنید. - ۲ نمره

۴. معادله دیفرانسیل مقابل را در نظر بگیرید: $\begin{cases} y' = x + y \\ y(0) = 1 \end{cases}$ با استفاده از روش تیلور مرتبه چهار و $h = 0.1$ تخمینی از

$y(0.1)$ را به دست آورید. - ۲ نمره

۵. با استفاده از روش خطی سازی داده ها، داده های زیر را برای برازش منحنی $y = \frac{B}{x+A}$ به کار می بریم.

x_i	-۱	۰	۱	۲
y_i	۱	۰/۵	۰/۲۵	۰/۲۵

مقادیر A و B را به دست آورید. - ۲ نمره

تعداد سوالات : تستی : ۲۰ تشریحی : ۵

نام درس : روشهای محاسبات عددی

رشته تحصیلی / کد درس : مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) چندبخشی / مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۰ تشریحی: ۶۵
کد سری سوال: یک - ۱

۹۰، ۶، ۱۷

مهندسی کامپیوتر - نرم افزار (چندبخشی) (۱۱_۱۵_۰۷۵)
آزمون: تابستان ۹۰

نام هر سوال ۲ نمره

استفاده از ماشین حساب مهندسی مجاز است

۱. الف) به وضوح تابع $f(x) = e^x - 3x^2 = 0$ روی بازه $[0.5, 1]$ پیوسته است همچنین $f(0.5)f(1) < 0$ و نیز

$e^x = 3x^2$ و $e^x - 3x^2 < 0$ پس تابع فوق روی بازه مورد نظر دارای یک ریشه منحصر به فرد است. ب)

نتیجه تابع $g(x)$ بر روی $[0.5, 1]$ صعودی است از اینرو: $g(0.5) = 0.7413$ و $g'(x) = \frac{1}{2} e^{\frac{x}{2}} > 0$

همچنین $0.7413, 0.9519 = R_D \subset D_D = [0.5, 1]$ پس 0.9519 زیرا ماکزیم مقدار قدر مطلق مشتق $|g'(x)| = \frac{e^{\frac{x}{2}}}{2} < 1$

روی بازه $[0.5, 1]$ است. دنباله تکراری روش تکرار ساده: $x_0 = 0.5 - x_1 = 0.7413$ $g(x_{n+1}) = \sqrt{\frac{e^{x_n}}{3}}$

$-x_2 = 0.8364$

x_i	p_i	تناقض	تناقض
۰	۰		
۱	۱	۱	-۱
۲	۰	-۱	

برای تعیین یک کران بالا باید مشتق سوم تابع f را $p(x) = 0 - 1(x-0) - (-1)(x-0)(x-1) = -x^2 - 2x$

حساب کنیم $f'(x) = \frac{\pi}{2} \cos \frac{\pi x}{2}$ و $f''(x) = -\frac{\pi^2}{4} \sin \frac{\pi x}{2}$ و $f'''(x) = \frac{\pi^3}{8} \cos \frac{\pi x}{2}$ بنابراین $f'''(x) \leq \frac{\pi^3}{8} = M_3$ در نتیجه

برای تعیین حداکثر خطا قرار می دهیم $|f(x) - p(x)| \leq |(x-0)(x-1)(x-2)| \times \frac{\pi^3}{8} = \frac{\pi^3}{48} |x(x-1)(x-2)|$

بنابراین: $g(x) = 3x^2 - 6x + 2$ $|g(x)| \leq \frac{2\sqrt{3}}{3}$ $x_2 = 1 - \frac{\sqrt{3}}{3}$ $g'(x) = 0 = x_1 = 1 - \frac{\sqrt{3}}{3}$ در نتیجه

$|f(x) - p(x)| \leq \frac{\pi^3}{48} \times \frac{2\sqrt{3}}{3} \approx 0.78$

۳. جواب قسمت اول سوال در صفحه ۱۶۹ منبع درسی آورده شده است.

$$x = \frac{b-a}{2} u + \frac{b+a}{2} \Rightarrow x = \frac{1}{2} u + \frac{1}{2} \Rightarrow dx = \frac{1}{2} du$$

$$\int_0^1 \sqrt{1-x^2} dx = \frac{1}{2} \int_{-1}^1 \sqrt{1 - \left(\frac{1}{2}u - \frac{1}{2}\right)^2} du = \frac{1}{2} \left[\sqrt{1 - \left(\frac{1}{2}\left(-\frac{3}{2}\right) - \frac{1}{2}\right)^2} - \sqrt{1 - \left(\frac{1}{2}\left(\frac{3}{2}\right) - \frac{1}{2}\right)^2} \right] \approx$$

۰.۱/۱۱۳

$$(f(x,y) = y' = x + y \rightarrow y'' = 1 + y' = 1 + x + y$$

۴. داریم $x_0 = 0$ و $y_0 = 1$ و $(x, y) = x + y$ بنابراین $y^{(k)} = 1 + y' = 1 + x + y$ با $y''' = 1 + y' = 1 + x + y$

قرار دادن $P=4$ در رابطه تیلور خواهیم داشت:

$$y_{n+1} = y_n + 0.1(x_n - y_n) + \frac{(0.1)^2}{2!}(1 - x_n - y_n) + \frac{(0.1)^3}{3!}(1 - x_n - y_n) + \frac{(0.1)^4}{4!}(1 - x_n - y_n)$$

$$\approx 0.00517 + 0.10517x_n + 1.10517y_n$$

$$y(0.1) \approx y_1 = 0.00517 + 0 + 1.10517 \times 1 = 1.11034$$

۵. قرار می دهیم: $z = \frac{1}{y} = \frac{x+A}{B}$ پس با قرار دادن $y = \frac{1}{y}$ $a = \frac{1}{B}$, $\frac{A}{B}$ داریم:

x_i	y_i	$z_i = \frac{1}{y_i}$	$x_i z_i$	x_i^2
-1	1	1	-1	1
0	0.5	2	0	0
1	0.25	4	4	1
2	0.125	8	16	4
		11	11	6

$$\begin{cases} 6a + 2b = 11 \\ 2a + 4b = 11 \end{cases} \rightarrow \begin{matrix} b = \frac{11}{6} \\ a = \frac{11}{6} \end{matrix} \rightarrow a = \frac{1}{B} \rightarrow B = \frac{6}{11} \quad b = \frac{A}{B} \rightarrow A = 2$$

محاسبات عددی ترم تابستان ۹۰

د	1
ج	2
د	3
د	4
ب.ب	5
الف	6
ب.ب	7
الف	8
ج	9
الف	10
ج	11
ج	12
ج	13
الف	14
د	15
د	16
الف	17
ب.ب	18
د	19
الف	20